

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

รายงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการตอบแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์
ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(MOPH Open Data Integrity and Transparency Assessment : MOIT)

คำนำ

เนื่องจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์ที่ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ ที่เรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงินและทรัพยากรต่างๆ คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรม ในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆด้วย

ดังนั้น เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในฐานะหน่วยงานซึ่งปฏิบัติงานด้านเสริมสร้างจริยธรรมในองค์กรและเป็นหน่วยงานหลัก ที่ได้รับมอบหมายในการประสานงานจัดทำประมวลจริยธรรมของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการติดตาม ควบคุมและดูแลให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกระดับ ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมที่ได้กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรม จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน “เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน” ฉบับนี้ขึ้น โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งในส่วนของความหมาย รูปแบบ แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กลไกการบังคับใช้และบทลงโทษ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบและนำมายึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมที่กำหนดไว้ เสริมสร้างจริยธรรมในหน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวกและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและประชาชนผู้รับบริการ ต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๒
กรอบและนัยามการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๒
ขอบเขตการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๓
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๔
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๗
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)	๑๐
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)	๑๒
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๔
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง	๑๕
ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๘
ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๙
ปัญหาอุปสรรคสำคัญ	๑๙
แนวทางการป้องกันการทุจริตในภาพรวม	๑๙

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตในระบบราชการส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารราชการอย่างมาก แม้หน่วยงานในภาครัฐจะมีการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ในการหยุดยั้งปัญหาการทุจริต แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่และสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยที่ผ่านมามีหน่วยงานราชการมักถูกมองจากสังคมภายนอกกว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันมากที่สุด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย ดังนั้น การป้องกันการทุจริตจึงเป็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนและคุ้มค่ามากกว่าการปราบปรามและดำเนินการทางกฎหมายหลังจากที่เกิดการทุจริตขึ้นแล้ว

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในการดำเนินงานขององค์กรว่าจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดก็มีโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากองค์กรได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้แล้ว

ความเสี่ยง (Risk) คือ ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ จึงทำให้ความเสี่ยงเป็นโอกาส (Opportunity) ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้เสมอในอนาคตที่จะเกิดความผิดพลาดขึ้น ทำให้เกิดความสูญเสีย ล้มเหลว หรืออันตรายในหมู่สมาชิกหรือองค์ประกอบของหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่ออนาคตทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (objective) และเป้าหมาย (goal) ขององค์กรทั้งในด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงินและด้านการบริหาร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือ กระบวนการในการระบุระดับความรุนแรงและการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดขึ้น (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดขึ้น

โดยการป้องกันการทุจริตที่ดีควรเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงาน เพราะการป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนที่สุด ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการพร้อมทั้งบุคลากรทุกระดับ และควรเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก ได้ให้ความสำคัญและผลักดันนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อสร้างระบบการบริหารและบริการให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ได้มีมติให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส เป็นไปอย่างจริงจังต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก จึงได้จัดทำ “รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต” ฉบับนี้ขึ้น เพื่อวิเคราะห์และจัดการความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการงานที่อาจมีความเสี่ยง เพื่อกำหนดมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

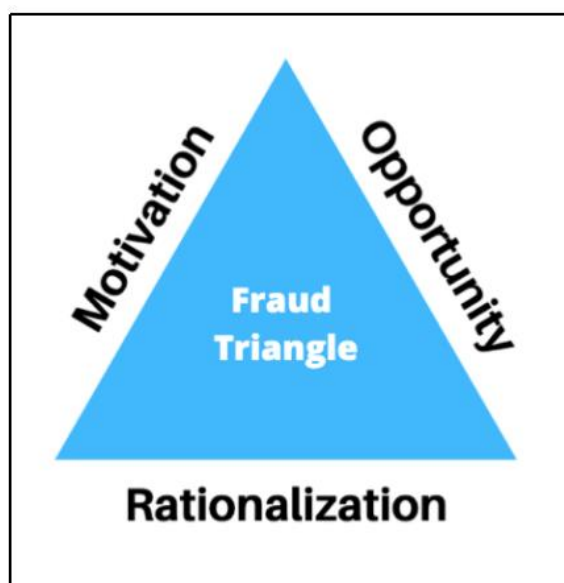
๑) เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในหน่วยงาน

๒) เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกัน ควบคุม หรือลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงาน

กรอบและนิยามการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดมีโอกาที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้องค์กรมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐) นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ประกอบด้วย Pressure/Incentive คือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity คือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ หรือการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ซึ่ง Dr. Ronald R. Cressey ได้ให้สมมติฐานและอธิบายปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตทั้ง ๓ ปัจจัยหลักไว้ดังนี้

แผนภาพ สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามทฤษฎีของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐)

๑. Pressure /Incentive คือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ ซึ่งอาจจะมาจากความยากจน ความจำเป็นต้องใช้เงินการติดการพนัน การทำผลงานที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย หรืออาจเกิดจากความต้องการส่วนตัว อยากเลียนแบบคนอื่น เช่น การใช้ของแบรนด์เนม การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เป็นต้น

๒. Opportunity คือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ และคุณภาพการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน

๓. Rationalization คือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ หมายถึง โดยปกติจิตใต้สำนึกของคนนั้นรู้ว่า อะไรดี อะไรไม่ดี แต่เมื่อมีแรงกดดัน มีโอกาสที่จะทำทุจริต ก็จะหาเหตุผลสนับสนุนหลอกตัวเอง หลอกผู้อื่นว่าไม่ผิด เช่น แคมป์ชั่วคราวเดียวเอามาคืน เป็นต้น

คณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพทางการเงิน ๕ สถาบันหลักสหรัฐอเมริกา (Committee of Sponsoring Organizations Treadway Commission, COSO) ได้กำหนดกรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) โดยเรียกว่ามาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวกได้นำกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในการจัดทำรายงานฉบับนี้ ซึ่งประกอบด้วย ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective คือ การแก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้เกิดขึ้น หรือสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว และทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective คือ การเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง โดยทำอย่างไรจะตรวจพบ มีการสอดส่องตั้งแต่แรก มีการตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย และทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสให้แก่ผู้บริหาร

Preventive คือ การป้องกัน และหลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสู่เสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่รับรู้เคยเกิดมาก่อน และคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้จะทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต โดยองค์กรจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับกระบวนการใหม่ และไม่เปิดช่องว่างให้สามารถเกิดการทุจริตอีก

Forecasting คือ การพยากรณ์หรือประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ในประเด็นที่ไม่คุ้นเคยหรือยังไม่เคยเกิดขึ้น ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ และประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ขอบเขตการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก ได้กำหนดขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามประเภทของกระบวนการ (Workflow) ในด้านต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญห จำนวน ๓ ด้าน คือ

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

โดยมีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) จำนวน ๘ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียด ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว และนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน และคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (เป็นการคิดล่วงหน้า/ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต		
๑.๑	เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ		✓
๑.๒	พนักงานเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ-อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ		✓
๑.๓	การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต		✓
๑.๔	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ-อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	✓	
๑.๕	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์		✓
๑.๖	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	✓	
๑.๗	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ โดยการจัดทำรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง	✓	
๑.๘	เจ้าหน้าที่ทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
	ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขแบบสำรวจ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิต หรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น		
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
๒.๑	การเข้าตรวจหรือเยี่ยมสถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนาแอบแฝง เพื่อนำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน		✓
๒.๒	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ	✓	
๒.๓	การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๒.๔	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ-ขาย ตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการวินัย ที่ไม่เป็นธรรมและใช้อำนาจโดยมิชอบ	✓	
๒.๕	ใช้อำนาจในการแจกจ่าย-จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ในภายหลัง	✓	
๒.๖	ข้าราชการทำการปลอมแปลงเอกสารทางราชการ การเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร โดยมีได้จ่ายจริงและนำเงินเข้าบัญชีตนเอง	✓	
๒.๗	เจ้าหน้าที่การเงินเพิ่มเติมตัวเลขและตัวอักษรในเช็คสูงกว่าจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย		✓
๒.๘	เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน	✓	
๒.๙	แก้ไขเปลี่ยนแปลงต้นขั้วเช็คและนำเช็คไปถอนเงินจากธนาคารในนามของตนเอง		✓
๒.๑๐	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่ เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน	✓	
๒.๑๑	เจ้าหน้าที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง	✓	
๒.๑๒	รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด/เช็คนำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	✓	
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ		
๓.๑	ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบ	✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
	ตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำใส่ถังหรือใส่รถยนต์ ส่วนตัวหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ		
๓.๒	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖	✓	
๓.๓	เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จหรือเกินกว่าความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	✓	
๓.๔	ยักยอกเงินงบประมาณ โดยการปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย/เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง	✓	
๓.๕	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	✓	
๓.๖	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	✓	
๓.๗	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	✓	
๓.๘	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	✓	
๓.๙	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง		✓
๓.๑๐	กำหนด TOR ในการจัดซื้อ-จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตงานหรือเนื้องานที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๓.๑๑	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง		✓
๓.๑๒	มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓
๓.๑๓	มีการใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ	✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๓.๑๔	คณะกรรมการไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้างจริง แต่ทำการเจรจากับผู้รับจ้าง โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับจ้างแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง		✓
๓.๑๕	จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นและซื้อจ้างในราคาสูง	✓	
๓.๑๖	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการ บริษัทใดบริษัทหนึ่ง	✓	
๓.๑๗	อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังมีการกำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่งราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง	✓	
๓.๑๘	จัดทำโครงการจัดซื้อ-จัดจ้างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่จำเป็น หรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง		✓
๓.๑๙	มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะพัสดุ ในลักษณะที่เรียกว่า “ล็อกสเปค” เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ หรือคุณสมบัติเฉพาะของยี่ห้ออื่นโดยเฉพาะ หรือมีการระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคาที่เอื้อต่อผู้เสนอราคารายนั้น ๆ		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร โดยความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาหรือความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต				
๑.๑	เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ				
๑.๒	พนักงานเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็น				

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	ตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ-อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ				
๑.๓	การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ-อนุญาต				
๑.๔	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ-อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ				
๑.๕	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์				
๑.๖	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้ตรวจสอบมาตรฐาน				
๑.๗	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ โดยการจัดทำรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง				
๑.๘	เจ้าหน้าที่ทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขแบบสำรวจ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิต หรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น				
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
๒.๑	การเข้าตรวจหรือเยี่ยมสถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนาแอบแฝง เพื่อนำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน				
๒.๒	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลหรือผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ				
๒.๓	การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๒.๔	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ-ขาย ตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการวินัย ที่ไม่เป็นธรรมและใช้อำนาจโดยมิชอบ				
๒.๕	ใช้อำนาจในการแจกจ่าย-จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกผลประโยชน์ในภายหลัง				
๒.๖	ข้าราชการทำการปลอมแปลงเอกสารทางราชการ การเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร โดยมีได้จ่ายจริงและนำเงินเข้าบัญชีตนเอง				
๒.๗	เจ้าหน้าที่การเงินเพิ่มเติมตัวเลขและตัวอักษรในเช็คสูงกว่าจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย				
๒.๘	เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อ				

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	เบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน หรือมีการเบิก/ถอนเงินโดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ				
๒.๙	แก้ไขเปลี่ยนแปลงต้นขั้วเช็คและนำเช็คไปถอนเงินจากธนาคารในนามของตนเอง				
๒.๑๐	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน				
๒.๑๑	เจ้าหน้าที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง				
๒.๑๒	รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด/เช็คนำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน				
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ				
๓.๑	ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การคูดน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำไปใช้ส่วนตัวหรือส่วนส่วนตัวหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ				
๓.๒	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖				
๓.๓	เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จหรือเกินกว่าความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ส่วนตัว				
๓.๔	ยักยอกเงินงบประมาณ โดยการปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย/เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง				
๓.๕	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง				
๓.๖	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง				
๓.๗	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่				
๓.๘	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝง				

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	ผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า				
๓.๙	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง				
๓.๑๐	กำหนด TOR ในการจัดซื้อ-จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตงานหรือเนื้องานที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๓.๑๑	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง				
๓.๑๒	มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา				
๓.๑๓	มีการใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้าง โดยวิธีพิเศษ				
๓.๑๔	คณะกรรมการไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้างจริง แต่ทำการเจรจากับผู้รับจ้าง โดยใช้ข้อมูลตามข้อมูลที่ผู้รับจ้างแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง				
๓.๑๕	จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นและซื้อจ้างในราคาสูง				
๓.๑๖	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง				
๓.๑๗	อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังมีการกำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่งราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง				
๓.๑๘	จัดทำโครงการจัดซื้อ-จัดจ้างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่จำเป็น หรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง				
๓.๑๙	มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะพัสดุ ในลักษณะที่เรียกว่า “ล็อกสเปค” เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อหรือคุณสมบัติเฉพาะของยี่ห้ออื่นโดยเฉพาะ หรือมีการระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคาที่เอื้อต่อผู้เสนอราคารายนั้น ๆ				

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็นสีส้มและสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ เช่นกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางการพิจารณา คือ

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องหาการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณา คือ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer /User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้/องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ๑-๒-๓	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๑-๒-๓	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
๑	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖	๓	๒	๖
๒	เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน หรือมีการเบิก/ถอนเงินโดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ	๒	๓	๖
๓	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน	๒	๒	๔
๔	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงิน	๓	๓	๙

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๑-๒-๓	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๑-๒-๓	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
	เพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของ ผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง			
๕	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	๒	๒	๔
๖	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	๒	๓	๖
๗	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบ แฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้ มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	๒	๒	๔
๘	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	๓	๓	๙
๙	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือ บริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่ เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง	๒	๓	๖
๑๐	อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังมีการ กำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่งราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง	๒	๓	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการ
ควบคุมการทุจริตว่า มีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ
(คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ ซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ
ดังนี้

ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความ มั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความ เสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลด ความเสี่ยงการทุจริตได้
ต่ำ	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มี ประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความ เสี่ยงการทุจริตได้

โดยตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำ การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใดจะได้นำไป บริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ตัวอย่าง การระบุค่าความเสี่ยงการทุจริต

คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลย การปฏิบัติตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถ ส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่า ด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถ รับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖	ดี	ต่ำ		
เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้ เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออก จากบัญชีของหน่วยงาน หรือมีการเบิก/ ถอนเงินโดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่าย งบประมาณ	พอใช้		ปานกลาง	
จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดย เบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้าง แรงงาน	พอใช้		ปานกลาง	
เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอก เวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับ หน่วยบริการในสังกัดกระทรวง สาธารณสุข (ณ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับ ตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน	พอใช้		ปานกลาง	

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง				
การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	พอใช้		ปานกลาง	
การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	ดี		ค่อนข้างต่ำ	
การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	พอใช้		ปานกลาง	
การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	ดี		ปานกลาง	
กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง	ดี		ปานกลาง	
อาศัยช่องว่างของสินค้าบางรายการที่ยังมีการกำหนดราคากลางที่ชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อปรับแต่งราคากลางให้สูงกว่าความเป็นจริง	ดี		ปานกลาง	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ แล้ว ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก ทำการจัดกลุ่มความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนด วัตถุประสงค์และมาตรการป้องกันการทุจริต ดังนี้

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑	การใช้รถราชการ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การใช้รถยนต์ราชการถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุงรถ ส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖	- กำหนดมาตรการในการใช้รถราชการ และประกาศให้เจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติ - มีการควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบการขออนุญาตใช้รถราชการการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงประจำเดือน/ค่าซ่อมบำรุงดูแลรักษา โดยมีการขออนุญาตตรวจสอบและดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด
๒	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุข (พ.ต.ส.) วัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเบิกจ่ายค่าตอบแทนต่าง ๆ เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- กำหนดมาตรการในการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - จัดทำ flow chart การเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - มีการกำกับดูแลตรวจสอบและรับรองการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเงื่อนไขและงานการเงินตรวจสอบการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๓	การจัดทำโครงการและการฝึกอบรมตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดทำโครงการของหน่วยงาน รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นไปตามรูปแบบและราคากลางที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรีกำหนด	- กำหนดมาตรการในการจัดทำโครงการ ฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ประชุมและสัมมนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - แต่งตั้งผู้ตรวจสอบโครงการ และให้ดำเนินการตรวจสอบโครงการทุกโครงการให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด ทั้งด้านแผนการปฏิบัติงาน รูปแบบการเขียนโครงการ และการเงิน
๔	การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารหาพัสดุตามกฎหมายกำหนด วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดหาพัสดุของหน่วยงานถูกต้องตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	- กำหนดมาตรการในการจัดหาพัสดุ/จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการพัสดุเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - ดำเนินการสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง (แบบ สขร.๑) และประกาศให้ประชาชนรับทราบทุกเดือน - จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างมีมูลค่าสูงหรือได้รับความสนใจจากประชาชน และใช้แบบแสดงความบริสุทธิ์ใจทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการ

ป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง โดยมีรายละเอียดสถานะและนิยามตามสี ดังนี้

สีเขียว (ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง)	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงทีตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง น้อยกว่า ๓
สีแดง (เกินกว่าจะยอมรับได้)	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรงมากกว่า ๓

ตารางที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
	- กำหนดมาตรการในการใช้รถราชการ และประกาศให้เจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติ - มีการควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบการขออนุญาตใช้รถราชการการเบิกจ่าย ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง ประจำเดือน/ค่าซ่อมบำรุงดูแลรักษา โดยมีกระบวนการตรวจสอบและดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด	ใช้รถยนต์ราชการไม่ถูกต้องหรือละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ รวมถึงใช้และตรวจสอบดูแลรถส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖			
	- ควบคุมกำกับให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ทำหน้าที่อย่างเคร่งครัด มีการตรวจสอบรายการเงินคงเหลือและรายรับ-รายจ่ายของหน่วยงานเป็นประจำทุกวัน - เจ้าหน้าที่การเงินของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอมีการตรวจสอบรายงานการเงินเป็นประจำทุกเดือนและให้อำนาจในการเรียกตรวจสอบเอกสารเพิ่มเติมได้ ในกรณีพบข้อสงสัย	เจ้าหน้าที่มีการปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีของหน่วยงาน หรือมีการเบิก/ถอนเงินโดยไม่ได้มีการจัดทำฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ			
	- มีการติดตามและตรวจสอบอัตราค่าจ้างกับผู้รับจ้างโดยตรง และควบคุมกำกับให้แต่ละหน่วยบริการมีการจ้างเหมาบริการในแต่ละประเภทงานในอัตราเดียวกัน	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อเพื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน			

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
	- กำหนดมาตรการในการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - จัดทำ flow chart การเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - มีการกำกับดูแลตรวจสอบและรับรองการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเงื่อนไขและงานการเงินตรวจสอบการเบิกค่าตอบแทนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ฉ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง			
	- สอบทานข้อมูลราคาอ้างอิง จากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในและนอกสังกัด เพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง			
	- กำหนดมาตรการในการจัดหาพัสดุ/จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ - จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการพัสดุเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - ดำเนินการสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง (แบบ สขร.๑) และประกาศให้ประชาชนรับทราบทุกเดือน - จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อน ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างมีมูลค่าสูงหรือได้รับความสนใจจากประชาชน และใช้แบบแสดงความบริสุทธิ์ใจทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่			
	- แต่งตั้งผู้ตรวจสอบโครงการ และให้ดำเนินการตรวจสอบโครงการทุกโครงการให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด ทั้งด้านแผนการปฏิบัติงาน รูปแบบการเขียนโครงการ และสอดคล้องกับมาตรการประหยัดของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝงผลประโยชน์ หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้มีการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า			
	- กำหนดมาตรการในการจัดทำโครงการ ฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ประชุมและสัมมนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา เป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง			

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
	- มีการตรวจสอบการจัดทำโครงการตามวันเวลาและสถานที่จริง โดยคณะกรรมการที่มีหน้าที่โดยตรง				
	- แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ-จัดจ้างที่ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้น ๆ และบุคลากรระหว่างหน่วยงาน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	กำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่เอื้อให้กับสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง			

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ซึ่งจำแนกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ การจัดระบบความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ผ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีพิเศษของผูปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- แต่งตั้งผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและวันหยุดราชการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเบิกจ่ายค่าตอบแทนเกินกว่าที่ปฏิบัติงานจริง - กำหนดคณะกรรมการควบคุมและตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ผ.๑๑) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่ธุรการที่รับเอกสาร และผู้รับผิดชอบงานบุคลากร เพื่อให้มีการตรวจสอบอัตราค่าตอบแทนและสิทธิที่บุคลากรควรได้รับอย่างถูกต้องเป็นธรรมตามระเบียบที่กำหนด

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่า ผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล สถานะความเสี่ยงต่อไป โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๘ รายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ณ.๑๑) และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	-	-

ปัญหาอุปสรรคสำคัญ

พบว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเห็นควร ดำเนินการแก้ไข ดังนี้

๑. ประชุมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตและป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒. จัดทำคู่มือบริหารจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานใช้เป็นแนวทางป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวทางการป้องกันการทุจริตในภาพรวม

๑. ปรับปรุงนโยบาย/มาตรการ ให้มีความรัดกุมและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน

๒. มีการสังเกตและประเมินพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีระบบ และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

๓. มีระบบตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในระดับหัวหน้าหน่วยบริการ เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนสูงที่สุด

๔. มีระบบพิจารณาคัดเลือกผู้ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการเงินทุกระดับเป็นพิเศษ และควรให้ตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ผ่านการตรวจสอบและควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย ปีละ ๒ ครั้ง

๕. ควรมีการใช้ผลการมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน มาใช้ในการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน

๖. สนับสนุนให้ทำการสำรวจทัศนคติของประชาชนและผู้มารับบริการ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน และการให้บริการของหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗. ควรมีการสร้างโอกาส และกิจกรรมให้เจ้าหน้าที่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมร่วมกัน อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง ขึ้นไป

๘. มีการเชิดชูเกียรติ แก่บุคลากรดีเด่นด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและสร้าง แบบอย่างที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ทุกระดับ

การลงนามในรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายศุภกร ลิขิตภิญโญ)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ผู้จัดทำรายงาน

ทราบ

(นายสิทธิชน จันทร์แพง)
สาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอดำเนินสะดวก

☎ โทร ๐๓๒ ๒๔๘ ๐๙๑ - ๙๒ 📧 E-mail ssooo๗๒๒@hotmail.com